

על ניווט ותכנון

מה הקשר בין ניווט לתכנון?

ניווט, כמו תכנון, משתמש בכלים, בידע שנרכש מראש.

כמו תכנון, ניווט מתבסס על הכרת השטח, או רכישת כלים שעוזרים לנו להתמצא בכל שטח, גם אם "זרקו אותנו למדבר"

ההעזרות במפות היא מרכזית בניווט וגם בתכנון, וגם ההיעזרות בכלים שעוזרים לנו "לגלות את המפה" ולגלות איפה אנחנו במפה

קדם לוי כתב כאן לילדים על ניווט, במקור מ"גלילאו הצעיר".

כמו בתרבויות ראשוניות, או כשאנחנו מתחברים לילד שבנו, לאינטואיציות, אפשר לנווט "בלי לחשוב" ואפשר לבנות בלי לתכנן.

אבל ברגע שהתפתחנו והחשיבה שולטת בנו, למידת הכלים היא קריטית, אחרת אנחנו "הולכים לאיבוד" – מאבדים פוקוס, מאבדים כיוון.

בשלב מתקדם יותר, אנחנו שוב מתמזגים עם הטבע ושוב אפשר ליצור בלי תכנון וללכת בלי לנווט, ולהגיע למקום הנכון בכל זאת. זה מוכר מנגינה או ציור: הילד יוצר יופי, בלי לדעת איך, הנער לומד את החוקים, וככל שיעמיק בהם יותר יוכל בהתבגרותו לאלתר, ולנגן או ליצור, בלי חוקים...

כשאנחנו מנווטים, ברור שיש לנו מטרה

לפני שיצאנו למסע, הגדרנו לנו נקודת יעד – חזון – מטרה

אם אנחנו לא יודעים לאן אנחנו הולכים, כל כלי הניווט והתכנון לא יוכלו להועיל לנו!

מי צריך לנווט? היום, יש לנו GPS...

כן, ויש לנו גם מפות מוכנות מראש, וגם מסלולים מוכנים ויעדים אוטומטיים... לכולם יש הגה בידיים, אבל אין לנו שום תחושה של שליטה במסלול או חיבור כנה אל היעד.

ואכן, רבים מרגישים אבודים... כאילו שזרקו אותנו בשטח, ושכחו לתת לנו מפה, ולא לימדו אותנו איך לדעת לאן אנחנו בכלל הולכים. זה מוזר כי יש לנו בידיים הגה, ויש לנו מכונית ממש משוכללת.

מה דרוש?

לעזוב את ההגה הזה שמישהו נתן לנו ביד, כן כן, לתת למכונית לנסוע בלעדינו, היא ממילא נשלטת על ידי מישהו אחר, וכנראה נמצאת על מסלול התנגשות – אז למה להיות בתוכה?

לעצור ולהתבונן בכל מה שמחוץ למסלול – בטבע. בטבע שלי ובטבע של הסביבה שלי – כל הדברים שהיו כאן הרבה לפני שהתחלנו לסלול כבישים. להתבונן ולראות איך זה עובד. להישאר בשקט ולתת לזה לעבוד – מסביבנו ובתוכנו – "זה" יודע מה שהוא עושה. הוא עשה את זה כל כך הרבה שנים לפנינו!

אחרי שנשמנו עמוק וראינו איך זה עובד, סביר להניח שנתמלא בפליאה ובענווה. זה הזמן לקום ולצאת לעבודה!

עבודה עם הטבע ולא נגדו.

עץ בעיר – עסק חברתי לאקולוגיה עירונית

עץ בעיר הוא רשת חברתית ממשית המתגבשת מתוך התנועה הסביבתית העירונית המקומית ומקדמת אותה. העץ יוזם ומטפח עשייה למימוש חיים בריאים בעיר, בקשת שבין האישי לקהילתי. חברי העץ מקיימים אורח חיים עירוני מתחשב, ומשתפים בחוויות ובמידע שימושי באתר האינטרנט, בעלונים אלקטרוניים ובמפגשים פתוחים. בנוסף, העץ מציע סדנאות, קורסים, הרצאות וסיורים מודרכים בנושאים שבהם חבריו עוסקים: קומפוסט עירוני, תזונה מתחשבת, גידול וליקוט מזון בעיר, כבוד למשאבים, צרכנות רגועה, שכנות, רב-פעמיות, ניקיון נקי וניידות ידידותית.

הפעילות מתרחשת בדירות אקולוגיות של חברי העץ, בגינות הקהילתיות, בשטחים הציבוריים, על גגות ובכיכרות. העץ מפיץ מידע חופשי ופרטים לגבי פעילויות אקולוגיות בעיר. העץ גם מהווה במה לחיבור בין פעילים ליוזמות, ובין עסקים חברתיים מקומיים לקהל לקוחות מודע.

את העץ שתלו בלב תל אביב קומץ תושבים המתרגלים חיים של מודעות סביבתית וחברותא. העץ צומח תוך שהוא מרחיב את הקהילה סביבו ותומך בה. הקהילה מצידה מאפשרת את המשך גידול העץ, ונטיעת עצים חדשים ביישובים נוספים. כרגע גדלים עצים חדשים בחיפה ובהוד השרון.

הזמנה להצטרפות

עץ בעיר הוא קהילה פתוחה, ואנו מזמינים את כל מי שמעוניינת לחיות חיים בריאים בעיר להצטרף אלינו. אין יותר מדי חוקים או תנאי קבלה ורמת המעורבות האישית משתנה על פי היכולת, הרצון, ומצב הרוח. הצעד הראשון אחרי השיטוט באתר, או קריאה באחד העלונים שלנו הוא כמובן לצאת מהבית ולהגיע לפעילויות שלנו. זה המקום להכיר את חברי העץ. מניסיון, ההיכרות מולידה חיבור שמוליד קסמים. אם כל זה נראה לכם מתאים, הצעד המתבקש הוא **תשלום דמי חבר**.

דמי החבר הם הדרך של חברי הקהילה להצביע עם הארנק שלהם ולהגיד:

~~ כן, אני רוצה עוד גינות קהילתיות בעיר, במיוחד במקומות בלתי אפשריים כמו התחנה המרכזית הישנה

~~ כן, אני רוצה עוד קואופרטיבים לקניית מזון

~~ כן, אני רוצה עוד ערימות קומפוסט שיתופיות בעיר

~~ כן, אני רוצה עוד עסקים חברתיים בעיר

~~ כן, אני רוצה עוד מסיבות אקולוגיות

~~ כן אני רוצה לחיות חיים בריאים בעיר אקולוגית – בלי לעזוב עכשיו לעיר אחרת.

אין לכם אמצעים לשלם דמי חבר? זה לא אומר שלא נהייה חברים! (500 חברים "עשירים" זה מה שהעץ מבקש לכיסוי ההוצאות החודשיות הבסיסיות של תיפעול העייסק, חוץ מזה הוא מזמין שפע של עבודה משותפת, אהבה וחיבוקים. אנחנו מתים על מחבקי עצים!

תמי צרי - עץ בעיר

מיישמת אקולוגיה עירונית בכל דרך שאני מוצאת שאפשרית בשבילי. בוגרת בצלאל בעיצוב גרפי, קורס הפרמקלצ'ר של טליה שניידר, הקורס לכלכלה אקולוגית של העמותה לכלכלה בת קיימא ותכנית העמיתים של מרכז השל. ב-18 השנים האחרונות חוקרת את התזונה והבריאות שלי ומאמצת בהדרגה הרגלים שטובים לי. בעבר מעצבת ומנהלת בשלל פרויקטים דיגיטליים (היי-טק-ניו-יורק-ג'ט-לג-טייק-אווי), והיום מגדלת עץ בעיר, מלמדת פרמקלצ'ר עירוני, קומפוסט ותזונה מתחשבת.